

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної ради

ФКМТ НУ «ОМА»

Протокол № 1

Від 30 серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Фахового коледжу

морського транспорту

ФКМТ НУ «ОМА»

А.В.Опарін

09 2023 р.

КОНЦЕПЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

З метою створення системи виховної діяльності, ефективної для формування активної, соціально-відповідальної, всебічно розвиненої особистості спеціаліста, що користується попитом на ринку праці, в ФКМТ НУ «ОМА» розроблені Концепція виховної роботи, які стали складовою частиною єдиної системи менеджменту якості, впроваджені у коледжі.

Концепція містить характеристику системи виховної роботи, організаційної структури управління виховною роботою, методів виховного впливу і технології виховання, характеристику моделі особистості спеціаліста – випускника ФКМТ НУ «ОМА».

Програма представляє стратегію побудови системи виховної роботи, основні етапи, пріоритетні напрями і цілі, терміни і механізми реалізації.

1. Виховна робота в ФКМТ НУ «ОМА»

Головна ідея Концепції: виховна система, створена в виховному просторі коледжу під керуючим впливом виховного середовища і безпосередньої мотивації курсантів, здатна привести до максимальних результатів виховної роботи, досягненню цілей всіх учасників виховного процесу.

Головна мета ФКМТ НУ «ОМА» - формування і розвиток у курсантів професійно необхідних психологічних якостей для підготовки конкурентоспроможного спеціаліста, володіючого якостями та властивостями, що користуються попитом в умовах ринку, здатного ставити та досягати особистісно значущі цілі, які сприятимуть розвитку економіки країни. Виховання у курсанта почуття відповідальності за результативність навчання.

Головна мета виховної роботи – у виховному просторі коледжу створити і підтримувати таку виховну систему, яка під керуючим впливом виховного середовища, і при безпосередній мотивації курсантів, приведе до максимальних результатів виховної роботи, досягненню цілей всіх учасників виховного процесу.

В основі виховання – поведінковий підхід, суть якого полягає у визнанні того, що актуальні потреби спонукають людину до певних дій. Мотивація – процес спонукання до діяльності для досягнення цілей. Метою поведінкового підходу у вихованні є надання допомоги курсанта в усвідомленні його можливостей, розвитку творчих здібностей на основі застосування управлінських методів, концепцій поведінкових наук.

Практична мета виховання зводиться до формування життєздатної особистості, здатної адекватно реагувати, швидко пристосовуватися до умов, що змінюються, приймати управлінські рішення, яка володіє активністю, цілеспрямованістю і підприємливістю. Виховний процес орієнтує на підвищення конкурентоспроможності за рахунок підвищення якості (якостей, рівня якості).

Методи виховного впливу включають в себе методи впливу об'єкта на суб'єкт в системі виховання, а також шляхом впливу на середовище виховання. До перших відносяться:

- методи спонукання до активних дій (спонукання, стимулювання, підвищення соціальної значущості, сила позитивного прикладу і т.д.);
- методи примусу – законодавство, нормативні вимоги, регулюючі відношення між об'єктом і суб'єктом виховання (коледжем і курсантом), директивні вказівки, розпорядження, накази;
- методи переконання- ті, які базуються на мотивації поведінки через потреби. До них відносяться методи морального стимулювання якісного виконання роботи (досягнення високих результатів в навчанні і житті), в установлені

терміни і оптимальними способами. Лідерські якості, харизма і здатність до максимального результату- позитивний ефект виховного впливу.

Технологія виховання передбачає як безпосередній керуючий вплив на особистість курсанта з метою досягнення поставлених цілей, так і опосередкований вплив на виховне середовище, з метою створення оптимальних умов для розвитку властивостей і якостей особистості, особистісно значущих цілей. Слідування за інтересами і потребами особистості курсанта становить основу гуманістичної педагогіки виховного простору коледжу. Інтерес і воля- механізми включення особистості в перетворювальну діяльність. Організуючи зовнішнє середовище, проводячи акції, заходи, стимулюється інтерес і потреби особистості у співпричетності, виникає потреба в пізнанні, самоаналізі, визнанні. Таким чином, активізується діяльність курсанта по самовихованню, саморозвиненню і самовдосконаленню, через механізми впливу на нього як суб'єкта системи виховання і виховне середовище коледжу.

Виховна робота в ФКМТ НУ «ОМА» є частиною єдиного навчально-виховного процесу.

Цілі виховання і завдання виховної роботи реалізуються в освітньому процесі, у позанавчальний час і у навчальному процесі.

2. Принципи виховної роботи

2.1. Принципи виховної роботи.

- Державна і патріотична спрямованість виховного процесу.
- взаємозалежність змісту, форм і методів.
- повага до особистості, конституційних прав курсантів.
- безперервність і наступництво в роботі.
- об'єктивно-науковий підхід до планування, здійснення й оцінки результатів виховної роботи.

3. Складові частини виховної роботи

- морально-психологічне забезпечення навчального процесу;
- інформаційно-пропагандистське забезпечення;
- культурно-виховна і просвітницька робота;
- соціальна робота;
- морально-психологічне забезпечення дисципліни.

4. Напрями виховної роботи

4.1. Формування сучасного наукового світогляду і системи базових цінностей:

- Формування знань в системах людина-людина; людина-суспільство; людина-техніка; людина-природа.
- Формування і розвиток духовно-моральних цінностей.
- Створення умов для усвідомлення і присвоєння особистістю сутності і значимості цивільно-патріотичних цінностей.
- Формування системи правових знань.
- Формування системи естетичних і етичних знань і цінностей.
- Формування у курсантів установок толерантної свідомості і протидії екстремізму.
- Формування у курсантів потреби до праці як першої життєвої необхідності, вищої цінності і головному способу досягнення життєвого успіху.

4.2. Духовно моральне виховання:

- Формування і розвиток системи духовно моральних знань і цінностей.
- Реалізація знань, пов'язаних з нормами моральності і професійної етики в навчальній, виробничій і громадській діяльності.
- Формування у курсантів репродуктивної свідомості і установок на створення родини як основи відродження традиційних національних моральних цінностей.

4.3. Патріотичне виховання:

- Підвищення соціального статусу патріотичного виховання курсантів.
- Проведення науково-обґрунтованої організаторської політики з патріотичного виховання.
- Підвищення рівня змісту, методів і технологій патріотичного виховання в коледжі на основі реальної взаємодії навчально-виховних структур.

4.4. Формування здоров'язберігаючого середовища і здорового способу життя:

- Організація широкої пропаганди фізичної культури і спорту, здорового способу життя, проведення всіляких змагань між спеціальностями.
- Пропаганда здорового способу життя, профілактика і боротьба з тютюнопалінням, наркозалежністю, «дурними» звичками.

4.5. Формування конкурентоспроможних якостей:

- Підвищення мотивації самовдосконалення курсантів.
- Формування орієнтації на успіх, на лідерство і кар'єрну поведінку.

- Формування якостей соціально-активної особистості.
- Навики самопрезентації, аргументації, прийняття рішень, організації громадських і особистісно значущих справ.

5. Модель особистості спеціаліста – випускника ФКМТ НУ «ОМА»

Курсанти, які здобули освіту в ФКМТ НУ «ОМА» - стають спеціалістами морегосподарського комплексу. Мають великий життєвий потенціал, високий рівень духовного і морального розвитку, світогляд, якості і властивості спеціаліста, які дозволяють максимально проявити себе в праці, зайняти гідне місце у житті, досягати особисті цілі, принести користь суспільству і державі.

Молодий спеціаліст повинен:

- 1 Володіти глибокими знаннями і навиками у напрямку професійної підготовки, суміжних областях знань, фундаментальних і гуманітарних дисциплінах.
- 2 Мати свою світоглядну позицію, моральні ідеали, гуманістичні цінності, дотримуватися загальнолюдських норм гуманістичної моралі.
- 3 Поважати Конституцію, державну символіку і закони України, володіти соціальною відповідальністю, цивільною мужністю, внутрішньою свободою і почуттям власної гідності, здатністю до об'єктивної самооцінки.
- 4 Швидко пристосовуватися до змінюваних умов життя, вміти орієнтуватися в соціально-політичній обстановці.
- 5 Володіти здатністю до саморозвинення свого інтелекту і професійних якостей.
- 6 Мати потребу в досягненнях і самостійному прийнятті рішень, володіти цілеспрямованістю.
- 7 Володіти високою соціальною активністю в усіх сферах життєдіяльності, прагненням до пошуку нового і здатністю знаходити нестандартні рішення життєвих проблем, конкурентоспроможністю в соціально-економічній діяльності, професійною і соціальною мобільністю.
- 8 Вміти поєднувати свої інтереси з інтересами суспільства.
- 9 Вміти працювати в колективі, з повагою і увагою відноситися до інших людей, їх думкам і інтересам.
- 10 Володіти національною свідомістю громадянина, громадянськими якостями, патріотизмом, прагненням до становлення України як великої держави.

6. Організація виховної роботи в ФКМТ НУ «ОМА»

Виховна робота у коледжі реалізується на наступних рівнях: на рівні коледжу, відділення, курсантської групи та інших структурних підрозділів коледжу.

На рівні коледжу:

6.1. Координацію позакласної роботи в коледжі здійснює заступник начальника коледжу з виховної роботи.

6.2. Для координації роботи у конкретних напрямках в коледжі є:

- Рада з виховної роботи і профілактики правопорушень;
- Інститут класних керівників;
- Інститут курсантського самоуправління;
- Бібліотека;
- Медичний пункт.

6.3. Вказані структури здійснюють свою діяльність на основі положень і посадових обов'язків, затверджених у порядку, передбаченому коледжем.

На рівні відділення:

6.4. Для координації і організації виховної роботи на відділеннізначаються:

- Відповідальний за організацію виховної та правової роботи – із числа викладацького складу;
- Курсантська рада відділення;

6.5. • Відповідальний за організацію виховної та правової роботи підзвітні завідувачу відділенням, ЗНК з ВР і входять у склад Ради профілактики правопорушень коледжу.

6.6. Для координації і організації позанавчальної роботи на відділеннізначаються класні керівники (куратори) курсантських груп із числа викладацького складу.

На рівні навчальної групи:

6.7. Для організації позанавчальної роботи з курсантською групою на підставі наказу начальника коледжу за поданням завідувача відділенням закріплюються функції класного керівника курсантської групи, організація роботи якого здійснюється на підставі затверджених в коледжі обов'язків.

6.8. Наказом начальника коледжузначаються старшини груп.

6.9. Інститут курсантського самоуправління представлений наступними структурами, діючими на основі затверджених в установленому порядку положень:

- Конгрес коледжу - вищий орган курсантського самоуправління;
- Курсантська Рада ФКМТ НУ «ОМА»;
- Курсантські ради відділень;

- Курсантські творчі організації(наукові, художні, громадські, за інтересами).

7. Форми, методи і засоби виховної діяльності

У виховній системі ФКМТ НУ «ОМА» використовуються три рівні загальних коледжних форм організації виховної діяльності:

7.1. Перший рівень – масові заходи. В якості традиційних проводяться наступні заходи:

1. День знань 1 вересня. – вересень
2. День здоров'я. – вересень
3. Посвячення в курсанти. – вересень
4. Спортивні змагання «Козацькі ігри» - жовтень
5. Заходи присвячені Дню захисника Вітчизни - жовтень
6. Концерт, присвячений «Дню студента»- листопад
7. День коледжу, Посвячення в старшини. – листопад
8. Урочисті заходи присвячені Дню Збройних Сил України. – грудень
9. Тиждень спеціальності БГС – грудень
10. Новорічні свята та Різдвяні – грудень
11. Тиждень спеціальності Навігація і управління морськими суднами – січень
12. Тиждень спеціальності Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики – лютий
13. Тиждень спеціальності Управління технічними системами і комплексами- березень
14. Заходи до Дня рідної мови - лютий
15. Фестиваль «Студентська весна» - березень
16. Вікторина «Брейн - ринг» - березень
17. День визволення Одеси. Урочисті заходи. – квітень
18. Спортивні змагання «Козацькі ігри» - квітень
19. Урочисті заходи День Перемоги – травень
20. День здоров'я – травень
21. Випуск першого курсу – червень
22. Випуск молодших фахових молодших бакалаврів – червень

7.2. Другий рівень - групові форми. До них відносяться: заходи всередині колективу навчальних груп, робота гуртків за інтересами, студій творчого напрямку, клубна робота, робота громадських курсантських об'єднань.

7.3. Третій рівень – індивідуальна особисто-орієнтована виховна робота, здійснювана в наступних формах:

- Індивідуальне консультування викладачами курсантів з питань організації навчально-пізнавальної діяльності в рамках навчального курсу;
- Розробка індивідуалізованих програм професійного становлення і розвитку курсанта;
- Робота у складі невеликих тимчасових ініціативних груп з реалізації конкретних творчих проектів (навчальних, педагогічних, у сфері мистецтва і т.п.);
- Індивідуальна робота курсантів під керівництвом викладачів;
- Робота курсантів в рамках різноманітних навчальних практик під керівництвом методистів.

8. Критерії ефективності виховної системи ФКМТ НУ «ОМА»

8.1. Ступінь стабільності і чіткості роботи всіх ланок системи виховної роботи в коледжі.

8.2. Масовість участі курсантів в різноманітних заходах коледжу і відділення.

8.3. Якість участі курсантів в різноманітних заходах, результативність учасників змагань, вечорів, фестивалів, конкурсів «Краща група зі спеціальності», «Краща група коледжу», «Кращий кабінет», «Краща спеціальність».

8.4. Присутність постійної і живої ініціативи курсантів, їх самостійний пошук нових форм позанавчальної роботи, прагнення до підвищення якості проведення культурно-масових заходів.

8.5. Відсутність правопорушень серед курсантів.

9. Система оцінки стану виховної роботи

9.1. Звіт заступника начальника коледжу з виховної роботи відбувається на Педагогічній раді коледжу 1 рази за рік.

9.2. Всі структури, які відповідають за виховну роботу, звітують на засіданнях Педагогічної ради не рідше двох разів на рік.

9.3. Щорічні плани з виховної роботи розглядаються, аналізуються і схвалюються на засіданнях Педагогічної ради коледжу і затверджуються начальником коледжу.

9.4. Проведення соціологічних опитувань «Моніторинг проблем першокурсників» на початку і в кінці навчального року.

10. Забезпечення реалізації концепції

10.1. Правове забезпечення. Правові основи виховної роботи з курсантами у коледжі знаходять своє підтвердження у тих статтях законодавства, які дають навчальним закладам певні академічні права і свободи, у тому числі і на правах самовизначення, організовувати спеціально процес роботи у позанавчальний час.

10.2. Кадрове і організаційно-управлінське забезпечення. Для реалізації Концепції необхідно постійне підвищення кваліфікації робітників, зайнятих у системі виховання на рівні коледжу, відділення, групи, надання можливості і стимулювання досліджень в області виховної роботи з курсантами.

10.3. Програмно-цільове забезпечення. Реалізація Концепції, задач і напрямків виховної діяльності забезпечується через механізм впровадження цільових програм, відображаючих окремі сторони образу життя курсантів, види виховання, конкретні потреби формування особистості майбутнього спеціаліста. Ці спеціальні програми розробляються по мірі необхідності і створення умов для їх реалізації.

10.4. Фінансове і матеріально-технічне забезпечення. Основними джерелами фінансування виховної роботи є:

- Кошти коледжу.

Основні статті витрат на виховну діяльність:

1. Утримання необхідного апарату управління виховною роботою, організаційно-методичне забезпечення його діяльності.
2. Фінансування заходів, включених у програму виховної роботи і щорічні плани роботи коледжу.
3. Розвиток матеріально-технічної бази структурних підрозділів соціальної сфери.
4. Матеріальне стимулювання викладачів і курсантів, що активно беруть участь у виховній роботі.
5. Підтримка курсантських громадських організацій і ініціатив.